

*dr hab. Ewa Murawska, ad.
Sztuki muzyczne, dyscyplina artystyczna instrumentalistyka*

Poznań dnia 28.10.2016

Zleceniodawca recenzji

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku, Wydział Instrumentalny, pismo z dnia 13 września 2016 roku, na podstawie Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. O stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 ze zmianami).

Dotyczy

Uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku z dnia 16 czerwca 2014 roku w sprawie:

- wszczęcia, na wniosek Pani **mgr Małgorzaty Lange-Banaś** przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka,
- wyznaczenia promotora.

W świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65. poz. 595, ze zmianami, tekst jednolity art. 6 ust. 1, 3) Rada Wydziału posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka.

Do nadesłanego mi przez przewodniczącego rady pisma sygnowanego datą 13.09.2016, informującego o wyznaczeniu mojej osoby recenzentem pracy doktorskiej Pani **mgr Małgorzaty Lange-Banaś** została dołączona następująca dokumentacja:

- uchwała o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu promotora,
- uchwała o wyznaczeniu recenzentów pracy doktorskiej w osobie Pani prof. Barbary Świątek-Żelaznej oraz mojej,
- protokoły z przebiegu posiedzenia Rady,
- protokoły komisji skrutacyjnej z przeprowadzonych głosowań,
- listy obecności członków Rady z dnia 16 czerwca 2014 roku oraz 12 września 2016 roku,
- protokoły komisji egzaminów doktorskich do przewodu doktorskiego z dyscypliny podstawowej oraz dodatkowej (filozofia).

Liczba uprawnionych członków Rady Wydziału Instrumentalnego wynosi **20** osób. Na posiedzeniu w dniu 16 czerwca 2014 roku było obecnych **13** uprawnionych członków Rady. Oddano **13** głosów ważnych: **13** za wszczęciem przewodu doktorskiego, **głosów wstrzymujących się oraz przeciwnych nie było**. Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

Na posiedzeniu w dniu 12 września 2016 roku było obecnych **12** uprawnionych członków Rady. Oddano **12** głosów ważnych: **12** za wyznaczeniem mojej osoby na recenzenta w przewodzie doktorskim Pani mgr Małgorzaty Lange-Banaś, głosów wstrzymujących się

oraz przeciwnych nie było. Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane

Niniejszym stwierdzam, że w świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku art. 14 ust. 2 pkt. 2, Rada Wydziału Instrumentalnego podjęła prawomocną uchwałę o wszczęciu przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej dyrygentura oraz wyznaczeniu mojej osoby recenzentem pracy doktorskiej dla Pani mgr Małgorzaty Lange-Banaś.

Podstawowe dane o Kandydacie

Pani Małgorzata Lange-Banaś urodziła się w Warszawie. Ukończyła Liceum Muzyczne w Warszawie w klasie fletu prof. Grzegorza Cimoszko oraz Akademię Muzyczną (obecnie Uniwersytet Muzyczny) im. F. Chopina w Warszawie w klasie fletu prof. Elżbiety Gajewskiej-Gadziny. Po ukończeniu studiów swoje umiejętności Doktorantka doskonaliła na wielu kursach, prowadzonych m.in. przez Alaina Marion, Petera Lucasa Grafa, Jamesa Galwaya, Michaela Martina Koflera, Janosa Balinta, Elżbietę Dastych-Szwarc.

Jako solistka i kameralistka koncertuje w kraju i za granicą. Współpracowała m.in. z Polską Orkiestrą Kameralną oraz Warszawską Orkiestrą Kameralną. Pracowała m.in. pod kierunkiem Jerzego Maksymiuka, czy Yehudi Menuhina.

Ważnym ogniwem aktywności zawodowej p. Lange-Banaś jest działalność pedagogiczna. Od roku 1995 prowadzi Ona klasę fletu oraz jest Kierownikiem Sekcji w Zespole Państwowych Ogólnokształcących Szkół Muzycznych Nr 3 im. Grażyny Bacewicz w Warszawie. Prowadzi także stałą współpracę z Dithmarcher Musikschule w Niemczech. Wychowankowie Kandydatki są laureatami konkursów muzycznych.

Pani Małgorzata Lange-Banaś aktywnie działa w sferze organizatorskiej oraz popularyzującej kulturę, jest m.in. pomysłodawcą i organizatorem Spotkań Muzycznych Instrumentów Dętych dla szkół muzycznych I i II stopnia Makroregionu Warszawskiego. Zasiada w jury konkursów regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych (m.in. Heide, Warszawa, Radom, Kwidzyn, Jastrzębie Zdrój).

Jest nauczycielem konsultantem Centrum Edukacji Artystycznej oraz ekspertem Ministra Edukacji Narodowej.

Za pracę na rzecz szkoły regularnie otrzymuje nagrody Dyrektora, jest również laureatką nagród Dyrektora Centrum Edukacji Artystycznej oraz Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Do dokumentacji dołączono opinię dyrektora Zespołu Państwowych Ogólnokształcących Szkół Muzycznych I i II stopnia nr 3 im. Grażyny Bacewicz w Warszawie, Pani dr Doroty Popławskiej, która jest potwierdzeniem zawodowej aktywności Kandydatki oraz jej kompetencji.

Mimo, iż dokumentacja nie podlega ocenie, nie można nie zauważyć ogromnej precyzji i staranności w jej przygotowaniu przez Doktorantkę pod opieką Promotora.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska Pani mgr Małgorzaty Lange-Banaś pod tytułem "Polifonia łuków, trans w muzyce europejskiej i polifonia czasoprzestrzeni w twórczości Hanny Kulenty jako studium emocji oraz aspekty wykonawcze na przykładzie wybranych utworów fletowych" składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wspomnianym tytułem.

- Dzieło artystyczne obejmuje cztery kompozycje. Są to:
 1. *A Fifth Circle* (1994) for alto flute (of flute) and delay
 2. *A Sixth Circle* (1995) for trumpet, piano prawykonanie wersji na flet,
 3. *Stretto* for flute, clarinet, guitar and violoncello (1998),
 4. *Rum* (2004) for flute and alto flute with echo delay and piano.

Biorąc pod uwagę dzieło artystyczne oraz szczególną wypowiedź i niecodzienny charakter wybranych kompozycji stanowiących jego istotę trzeba stwierdzić, że przygotowanie dzieła mogło mieć miejsce wyłącznie w oparciu o wiedzę, talent, pasję oraz pełne emocjonalne i profesjonalne zaangażowanie ze strony Doktorantki.

Wszystkie utwory zarejestrowane na nośniku elektronicznym harmonijnie korespondują z ich opisem zawartym w części pisemnej pracy, tworząc spójną całość. Flecistka w sposób przekonujący przekazuje swoją osobliwą interpretację zapisu nutowego w wybranych kompozycjach p. Hanny Kulenty. Utwory kameralne realizuje ze smakiem i zrozumieniem istoty muzycznego partnerstwa. Wyrazy uznania należą się pozostałym wykonawcom, którzy brali udział w nagraniu. Są to: p. Maciej Grzybowski, pianista (w utworze *A Sixth Circle*), p. Piotr Zawadzki, klarnet, p. Grzegorz Mańkowski, gitara oraz p. Marianna Sikorska (w utworze *Stretto*) oraz p. Romana Orłowska (w kompozycji *Rum*).

Pod względem technicznym dzieła wykonane są w sposób precyzyjny i czytelny, ukazują szerokie spectrum możliwości wykonawczych Doktorantki, szczególnie w aspekcie swobodnego korzystania ze współczesnych technik wykonawczych, jak również umiejętnego rozplanowania warstwy emocjonalnej prezentowanych kompozycji.

W moim odczuciu najciekawiej ukazany utworem na płycie jest kompozycja *A Sixth Circle for trumpet, piano*, która jest prawykonaniem wersji na flet. Środki wykonawcze oraz ekspresyjne zaproponowane w dziele przez Doktorantkę i jej partnera muzycznego, p. Macieja Grzybowskiego, pianistę, w pełni ukazują nietuzinkowy, frapujący, lecz także dosyć surowy i pierwotny charakter prezentowanej treści muzycznej. W utworze tym grę Doktorantki, obok przymiotników wymienionych uprzednio, cechuje w sposób szczególny ukazana muzykalność i wrażliwość, jak również plastyczna barwa i pięknie prowadzony dźwięk czytelnie korespondujące z materiałem muzycznym.

Część opisowa bardzo dobrze opracowana pod względem redakcyjnym i merytorycznym składa się z czterech rozdziałów. Dwa pierwsze segmenty wydają się być szczególnie osobiste dla Doktorantki i w nietuzinkowy sposób ukazują również sylwetkę kompozytorki, p. Hanny Kulenty. Rozdział trzeci jest kluczowy dla pracy. Doktorantka przeprowadza w nim zgłębniony proces badawczy wybranej literatury, wykazując się, po raz kolejny, niezwykłą precyzją, dociekliwością oraz wiedzą teoretyczną. Wykorzystuje różnorodne narzędzia badawcze, m.in. wyniki przeprowadzonych ankiet. Z meritum segmentu wyjawia się czytelny obraz polifonii łuków, transu oraz polifonii czasoprzestrzeni w twórczości Hanny Kulenty w kontekście wybranych utworów fletowych i kameralnych z udziałem fletu.

Praca doktorska Pani Małgorzaty Lange-Banaś posiada czytelną zaletę edukacyjną, bowiem nie ogranicza się do sfery warsztatu fletowego, lecz daje czytelnikowi kompendium istotnej wiedzy o polskiej muzyce współczesnej, przedstawia nowe spojrzenie na stylistykę warsztatu kompozytorskiego oraz rozbudowane techniki wykonawcze.

Konkluzja

Praca doktorska Pani Małgorzaty Lange-Banaś wkracza poprzez swą formę oraz twórczą treść artystyczną i edukacyjną w sferę konkretnej wizji ukazania mniej znanych kompozycji fletowych oraz przedstawienia sylwetki polskiego twórcy w aspekcie literatury fletowej i kameralnej z udziałem fletu. Na tym moim zdaniem polega znaczący wkład tej pracy w rozwój zarówno dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez doktoranta jak i całej dziedziny sztuk muzycznych.

Niniejszym stwierdzam, że Doktorantka wykazała się głęboką wiedzą teoretyczną, a także umiejętnościami do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób Doktorantka rozwiązała założone zagadnienie artystyczne i spełniła bez zastrzeżeń wymagania art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14.03.2003 roku. **Stawiam wniosek o jej przyjęcie.**

dr hab. Ewa Murawska